

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

z 18. decembra 2006

**týkajúce sa medzinárodnej mobility v rámci Spoločenstva na účely vzdelávania a odbornej prípravy:
Európska charta kvality mobility**

(2006/961/ES)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 149 ods. 4 a článok 150 ods. 4,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Mobilita vo vzdelávaní a v odbornej príprave je neoddeliteľnou súčasťou slobody pohybu osôb – základnej slobody, ktorú chráni zmluva – a jedným z hlavných cieľov činnosti Európskej únie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, vychádzajúcim zo spoločných hodnôt a rešpektovania rozmanitosti. Predstavuje základný nástroj na vytváranie skutočného európskeho priestoru celoživotného vzdelávania, na podporu zamestnanosti, znižovanie chudoby a pomoc pri podpore aktívneho európskeho občianstva.
- (2) Mobilita zblízuje občanov a zlepšuje vzájomné porozumenie. Podporuje solidaritu, výmenu myšlienok a lepšie znalosti o rozličných kultúrach, ktoré tvoria Európu, čím napomáha hospodárskej, sociálnej a regionálnej súdržnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 88, 11.4.2006, s. 20.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 206, 29.8.2006, s. 40.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 26. septembra 2006 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 18. decembra 2006.

- (3) Zintenzívnenie európskej mobility a výmen na účely vzdelávania a odbornej prípravy a podujatia ako Európsky rok mobility pracovníkov 2006 zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní lisabonského cieľa, aby sa z Európy stala do roku 2010 najinovatívnejšia a najkonkurencieschopnejšia znalostná ekonomika.
- (4) Stanovenie lepšieho rámca pre mobilitu na účely vzdelávania a odbornej prípravy v Európskej únii pomôže prispievať k dosiahnutiu znalostnej ekonomiky, ktorá má ústredný význam pre tvorbu pracovných príležitostí, trvalo udržateľný rozvoj, výskum a inovácie v členských štátoch.
- (5) Na zlepšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Európe je potrebné, aby všetky zúčastnené strany vrátane verejných orgánov vo zvýšenej miere podporovali mobilitu v rámci Európskej únie.
- (6) Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2001/613/ES z 10. júla 2001 o mobilite v rámci Spoločenstva pre študentov, účastníkov odbornej prípravy, dobrovoľníkov, učiteľov a školiteľov ⁽⁴⁾ bolo prvé odporúčanie prijaté s cieľom zjednodušiť činnosť Spoločenstva na podporu mobility.
- (7) Činnosť skupiny odborníkov vytvorenej Komisiou v súlade s bodom III. písm. a) uvedeného odporúčania a prvá správa o pokračovaní činnosti vykazujú pokrok, ktorý sa dosiahol na vnútroštátnej a európskej úrovni, pokiaľ ide o mobilitu na účely vzdelávania a odbornej prípravy, a poukazujú na

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 215, 9.8.2001, s. 30.

- potrebu sústrediť sa nielen na zvyšovanie mobility z kvantitatívneho hľadiska, ale predovšetkým na zlepšenie jej kvality.
- (8) Tento cieľ možno uskutočňovať okrem iného prijatím charty kvality mobility vo forme odporúčania, ustanovujúcej pre túto oblasť súbor zásad, ktoré by sa vykonávali na dobrovoľnom základe.
- (9) Európska charta kvality mobility (ďalej len „charta“) by tiež mala zohľadňovať osobitné potreby ľudí so zdravotným postihnutím a znevýhodnených skupín.
- (10) Charta by mala pomôcť zvýšiť výmenu, uľahčiť uznávanie období venovaných vzdelávaniu sa alebo odbornej príprave a uznávanie titulov a kvalifikácií a vytvoriť vzájomnú dôveru, aby sa zlepšila a posilnila spolupráca medzi príslušnými orgánmi, organizáciami a všetkými stranami zúčastnenými na mobilite. Pozornosť by sa mala venovať otázke prenosnosti pôžičiek, grantov a dávok sociálneho zabezpečenia.
- (11) Cieľom charty je doplniť, ale nie nahradiť, osobitné ustanovenia načrtnuté v Erasmus charte študenta.
- (12) Orgány by mali všetkým študentom a osobám zúčastneným na odbornej príprave, organizáciám a iným zúčastneným stranám zapojeným do mobility v krajinách pôvodu a v hostiteľských krajinách pohotovo poskytnúť chartu v ich príslušnom jazyku a táto by mala slúžiť ako základný referenčný rámec.
- (13) Výhody mobility vo veľkej miere závisia od kvality praktických ustanovení: informácie, príprava, podpora a uznávanie skúseností a kvalifikácie, ktorú účastníci nadobudli počas štúdia a v rámci odbornej prípravy. Zúčastnené osoby a organizácie môžu významne zlepšiť jej hodnotu prostredníctvom dôkladného plánovania a vhodného vyhodnocovania.
- (14) Europass⁽¹⁾ je mimoriadne užitočný nástroj na rozvoj mobility zlepšením transparentnosti a uznávania.
- (15) Je žiaduce, aby sa zásady ustanovené v charte vzťahovali nielen na samotné obdobie mobility, ale aj na obdobia pred ňou a po nej.
- (16) Študijný plán by sa mal vypracovať vopred. Nevyhnutná je tiež všeobecná príprava účastníkov zohľadňujúca jazykovú prípravu. V tomto ohľade by mali poskytnúť pomoc príslušné orgány a organizácie.
- (17) Všetky administratívne a finančné otázky, napríklad aká finančná podpora je dostupná, kto znáša náklady a pokrýva poistenie v hostiteľskej krajine, by sa mali vyriešiť pred odchodom.
- (18) Pokiaľ ide o obdobie strávené v zahraničí, kvalita mobility sa môže zlepšiť vytvorením systémov akým je napríklad tutorstvo pre účastníkov.
- (19) Podrobný a jasný opis všetkých kurzov alebo odbornej prípravy, na ktorých sa účastník zúčastňoval v hostiteľskej krajine, vrátane trvania kurzov alebo odbornej prípravy, by mali uľahčiť ich uznanie pri návrate do domácej krajiny.
- (20) Transparentnosť a dobrá administratíva si vyžadujú jasné vymedzenie zúčastnených strán zodpovedných za každú fázu a činnosť programu mobility.
- (21) S cieľom zabezpečiť celkovú kvalitu mobility je žiaduce zabezpečiť slobodu pohybu pre všetkých občanov Európskej únie a aby sa zásady ustanovené v charte a príslušné odporúčania v čo najvyššej miere uplatňovali na všetky druhy mobility na účely vzdelávania sa alebo profesionálneho rozvoja: vzdelávanie alebo odborná príprava; formálne alebo neformálne učenie sa vrátane dobrovoľníckych prác a projektov; krátke alebo dlhé obdobia mobility; školské vzdelávanie, vyššie vzdelávanie alebo vzdelávanie súvisiace so zamestnaním; opatrenia v súvislosti s celoživotným vzdelávaním.
- (22) Vzhľadom na rozmanitosť povahy a trvania činností spojených s mobilitou môžu členské štáty prispôsobiť vykonávanie charty okolnostiam, a to prispôsobiť ju konkrétnym situáciám a programom. Členské štáty môžu považovať niektoré body za povinné a iné za nepovinné.
- (23) Keďže ciele tohto odporúčania nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tohto odporúčania ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto odporúčanie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

TÝMTO ODPORÚČAJÚ, aby členské štáty:

1. prijali a podporovali využívanie priloženej charty ako prostriedku na podporu osobného a profesionálneho rozvoja;
2. podávali správy o ich vykonávaní tohto odporúčania a všetkých doplňujúcich opatreniach, ktoré sa môžu rozhodnúť prijať na podporu mobility, a to najmä v súvislosti s jej kvalitatívnymi stránkami, v rámci svojich národných príspevkov k pracovnému programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010, začínajúc druhým rokom po prijatí tohto odporúčania;

(1) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass) (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6).

3. naďalej úzko spolupracovali a koordinovali svoje činnosti s cieľom odstrániť prekážky, ktoré priamo alebo nepriamo bránia mobilite občanov Európskej únie;
4. poskytovali primeranú podporu a vhodnú infraštruktúru pre mobilitu na účely vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom zvýšiť úroveň vzdelávania a odbornej prípravy svojich občanov;
5. prijali všetky kroky potrebné na podporu mobility s cieľom zabezpečiť všetkým ľahké porozumenie a dostupnosť všetkých relevantných informácií, napríklad prostredníctvom sprievodného materiálu o mobilite alebo zoznamu podporných organizácií, a zlepšiť podmienky mobility;
2. pokračovala v spolupráci s členskými štátmi a sociálnymi partnermi tak, aby mohlo dochádzať k výmene užitočných informácií a skúseností, pokiaľ ide o vykonanie opatrení uvedených v tomto odporúčaní;
3. v úzkej spolupráci s príslušnými orgánmi zlepšila alebo vypracovala štatistické údaje o mobilite na účely vzdelávania a odbornej prípravy s ohľadom na rodové hľadisko;
4. považovala toto odporúčanie a odporúčanie 2001/613/ES za jeden celok a aby preto zahrnula dvojročné správy v ňom požadované do všeobecných správ o pracovnom programe Vzdelávanie a odborná príprava 2010.

TÝMTO VYZÝVAJÚ Komisiu, aby:

1. podporovala uplatňovanie charty národnými agentúrami a ďalšími organizáciami, ktoré pracujú v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mobility;

V Bruseli 18. decembra 2006.

Za Európsky parlament
predseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
predseda
J.-E. ENESTAM

PRÍLOHA

EURÓPSKA CHARTA KVALITY MOBILITY

ÚVOD

O mobilitu posilnenú Akčným plánom pre mobilitu z roku 2000 ⁽¹⁾ a odporúčaním Európskeho parlamentu a Rady 2001/613/ES z 10. júla 2001 o mobilitě v rámci Spoločenstva pre študentov, účastníkov odbornej prípravy, dobrovoľníkov, učiteľov a školiteľov ⁽²⁾ mali zúčastnené strany vždy veľký záujem. Uvedené odporúčanie malo široký rozsah pôsobnosti, bolo zamerané na celú škálu dôležitých otázok spojených s mobilitou a bolo zacielené na každého, kto mohol mať prospech z obdobia vzdelávania sa v zahraničí (formálneho a neformálneho), vrátane študentov, učiteľov, školiteľov, dobrovoľníkov a osôb zúčastňujúcich sa odbornej prípravy. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/961/ES z 18. decembra 2006 týkajúce sa medzinárodnej mobility v rámci Spoločenstva na účely vzdelávania a odbornej prípravy: Európska charta kvality mobility ⁽³⁾, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je táto charta, má rovnaký rozsah pôsobnosti, ale sústreďuje sa na hľadiská kvality mobility, ako navrhla skupina odborníkov zriadená na základe prvého odporúčania. Malo by pomôcť zabezpečiť, aby mali účastníci pozitívne skúsenosti v hostiteľskej krajine aj vo svojej krajine pôvodu po svojom návrate.

Táto charta ponúka usmernenia pre mobilitu mladých ľudí alebo dospelých na účely formálneho a neformálneho vzdelávania sa a na ich osobný a profesionálny rozvoj. Charta bola navrhnutá ako základný referenčný dokument, ktorý zohľadňuje situáciu v jednotlivých členských štátoch a rešpektuje ich právomoci. Jej rozsah a obsah sa môže prispôbiť, aby vyhovoval trvaniu mobility a osobitostiam rozličných činností v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, ako aj potrebám účastníkov. Napriek tomu, že tieto usmernenia sa zameriavajú v prvom rade na mobilitu na účely vzdelávania sa, predpokladá sa, že by sa mohli využiť aj pri ďalších druhoch mobility, ako je mobilita za prácou.

1. Informácie a usmernenia

Potenciálni kandidáti na mobilitu by mali mať na všetkých úrovniach rovnaký prístup k spoľahlivým zdrojom informácií a usmerneniam týkajúcim sa mobility a podmienok, za ktorých sa môže uskutočňovať. Okrem iného by sa mali poskytnúť jasné informácie o každom bode uvedenom v tejto charte, ktoré sa týkajú poslania a úloh vysielajúcich a hostiteľských organizácií a o rôznych systémov vzdelávania a odbornej prípravy.

2. Študijný plán

Pred uskutočnením mobility na účely vzdelávania alebo odbornej prípravy by sa mal zostaviť študijný plán, ktorý bude zohľadňovať jazykovú prípravu, a mali by ho odsúhlasiť vysielajúce a hostiteľské organizácie a účastníci. Študijný plán je mimoriadne dôležitý v prípade dlhodobej mobility a možno ho využiť aj v prípade krátkodobej mobility. V pláne by mali byť uvedené ciele a očakávané študijné výsledky, ako aj spôsob, akým by sa mali dosiahnuť a uplatňovať. Každú podstatnú zmenu študijného plánu by mali odsúhlasiť všetky strany. Pri zostavovaní študijného plánu je potrebné pamätať na otázky reintegrácie do domácej krajiny a hodnotenie.

3. Zosobňovanie

Mobilita uskutočnená na účely vzdelávania alebo odbornej prípravy by mala byť v čo najväčšej miere v súlade s individuálnymi spôsobmi vzdelávania sa, zručnosťami a motiváciou účastníkov a mala by ich rozvíjať alebo dopĺňať.

4. Všeobecná príprava

Vhodná je príprava účastníkov pred odchodom a mala by sa prispôbiť ich osobitným potrebám. Mala by podľa potreby zahŕňať jazykové, pedagogické, administratívne, právne, osobné a kultúrne hľadiská a informácie o finančných hľadiskách.

⁽¹⁾ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov na stretnutí na zasadaní Rady 14. decembra 2000 týkajúce sa akčného plánu pre mobilitu (Ú. v. ES C 371, 23.12.2000, s. 4).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁽³⁾ Pozri s. 5 tohto úradného vestníka.

5. Jazykové hľadiská

Jazykové zručnosti sú dôležité na efektívne vzdelávanie sa, medzikultúrnu komunikáciu a lepšie porozumenie kultúry hostiteľskej krajiny. Účastníci a ich vysielajúce a hostiteľské organizácie by mali venovať osobitnú pozornosť náležitej jazykovej príprave. Opatrenia na mobilitu by mali vždy, keď je to možné, zahŕňať:

- zhodnotenie jazykových znalostí pred odchodom a možnosť zúčastňovať sa kurzov v jazyku hostiteľskej krajiny a/alebo v jazyku vzdelávania, ak sa líšia;
- jazykovú podporu a poradenstvo v hostiteľskej krajine.

6. Logistická podpora

Účastníkom by sa mala v prípade potreby poskytnúť primeraná logistická podpora. Mohla by prípadne zahŕňať informácie a pomoc týkajúcu sa cestovných formalít, poistenia, povolenia na pobyt alebo pracovného povolenia, sociálneho zabezpečenia, prenosnosti vládnych grantov a pôžičiek z krajiny pôvodu do hostiteľskej krajiny, ubytovania a akýchkoľvek ďalších praktických otázok vrátane otázok bezpečnosti súvisiacich s ich pobytom.

7. Tútorstvo

Hostiteľská organizácia (vzdelávacie zariadenie, mládežnícka organizácia, spoločnosť atď.) by mali zabezpečiť systémy, ako napríklad tútorstvo, zamerané na poskytovanie rád účastníkom a pomoc pri ich účinnom začleňovaní sa do prostredia hostiteľskej krajiny a mali by byť kontaktnými miestami na získanie neustálej pomoci.

8. Uznávanie

Ak je obdobie štúdia alebo stáže v zahraničí neoddeliteľnou súčasťou formálneho štúdia alebo programu odbornej prípravy, táto skutočnosť by sa mala uviesť v študijnom pláne a účastníkom by mala byť v prípade potreby poskytnutá pomoc na ulahčenie uznania a certifikácie. V študijnom pláne by sa mala vysielajúca organizácia zaviazat', že uzná úspešné obdobia mobility. Pokiaľ ide o ostatné druhy mobility, najmä tie, ktoré súvisia s neformálnym vzdelávaním a odbornou prípravou, mal by sa vydať náležitý dokument, aby mohol účastník uspokojujúcim a dôveryhodným spôsobom preukázať svoju aktívnu účasť a študijné výsledky. V tejto súvislosti by sa malo podporiť využívanie Europassu ⁽¹⁾.

9. Opätovné začlenenie a hodnotenie

Pri návrate do domácej krajiny, najmä po dlhom období mobility, by sa malo účastníkom poskytnúť usmernenie, ako môžu využívať schopnosti a zručnosti získané počas pobytu. Osobám, ktoré sa vracajú späť po dlhodobej mobilite, by sa mala v prípade potreby poskytnúť pomoc pri ich opätovnom začleňovaní sa do spoločenského, vzdelávacieho a profesionálneho prostredia v domácej krajine. Účastníci by mali spoločne so zodpovednými organizáciami dôkladne ohodnotiť získané skúsenosti s cieľom posúdiť, či boli dosiahnuté ciele stanovené v študijnom pláne.

10. Závazky a povinnosti

Vysielajúce a hostiteľské organizácie a účastníci by mali schváliť povinnosti vyplývajúce z týchto kvalitatívnych kritérií. Mali by sa podľa možnosti potvrdiť písomne, aby boli tieto povinnosti všetkým zúčastneným stranám jasné.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass) (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6).